

***Экология һәм
культура –
Россиянең
киләчәге***

“Декларация Рио-де-
Жанейро
по окружающей среде и
развитию”, 1992г.

Кешенең әйләнә-тирә дөнья белән нинди проблемалары бар соң?

1.Һава

2.Сәламәтлек

3.Жир ресурслары

4.Климат

5.Чүлгә әверелү

6.Урман ресурслары

7.Төче су запасы

1800 нче елның урталарынан
Жир шарында уртача еллык
температура Цельсий буенча 0,6
градуска күтәрелгән. Моның
аркасында XX гасырда Жир
планетасы буенча нинди
үзгәрешләр булган соң?

Бөтендөнья океаны сулары 10-20 см га күтөрелгән

Швейцария бозлыктарының күләме 2/3 гә кимегән

Арктика бозларының калыңлығы
жәй ахырында һәм көз башында
якынча 40% ка юкарган

Африкадагы Кения тавы 92% боз массасын югалткан

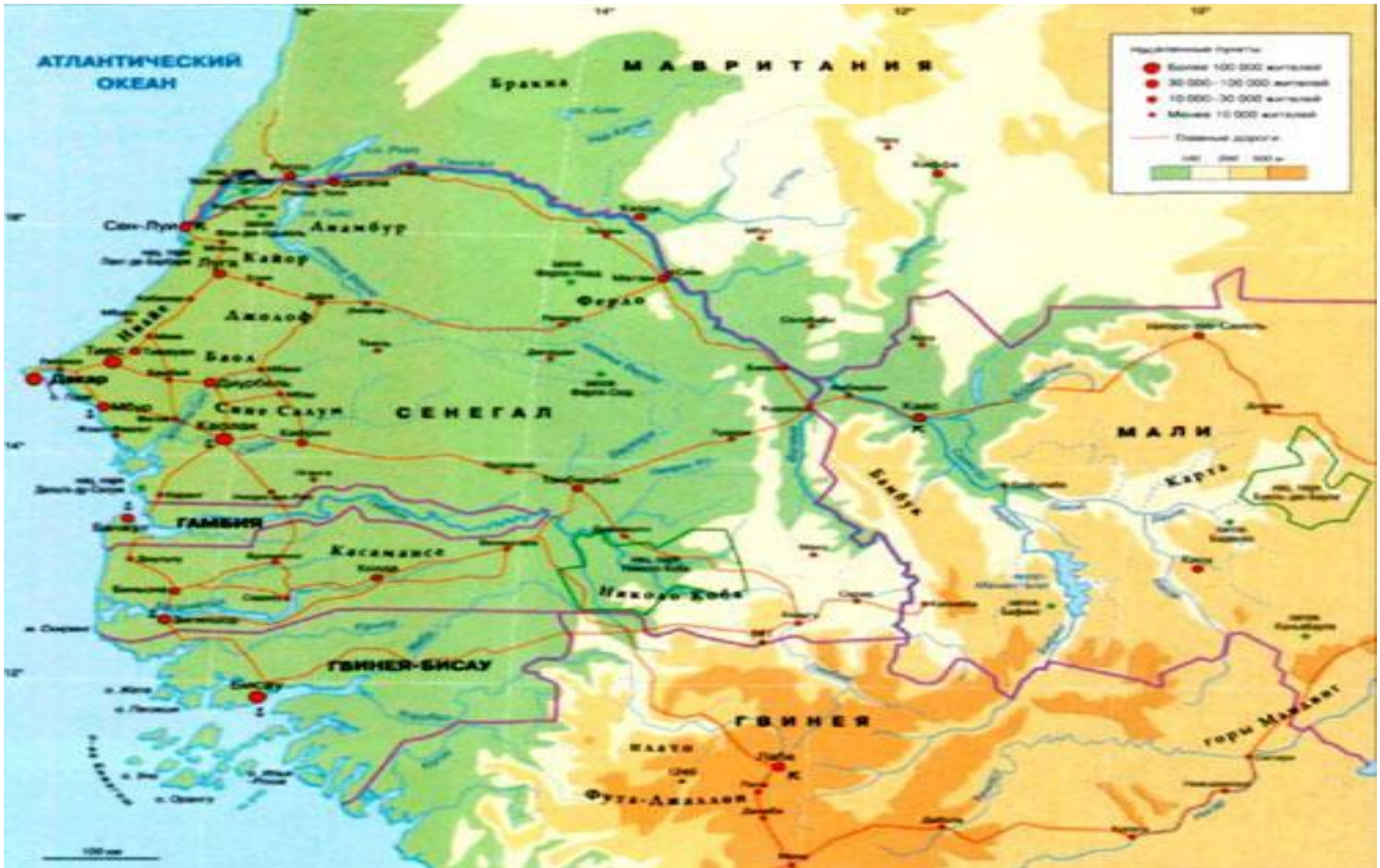
Африкадагы Килиманджаро тавы үзенең 82% боз массасын югалткан

Нигер елгасының суы 40% ка кимегән

Сенегал елгасы 40-50% ка саяккан

Чад күленең суы 60% ка кимегән

Тын океанындагы Вануату
утравында урнашкан Латеу авылы
кешеләре,су басу сәбәпле, башка
жиргә күчеп китәргә мәжбүр

Соңғы 40 елда ғына да, кешелекнен бөтен тарихында кулланылган кадәр минераль ресурслар тотылган.

-137 млрд. тонна ташкүмер

-47 млрд. тонна нефть

-20 трлн. куб.м газ

-Энергетик ресурслар куллану 1000
мэртэбэ арткан

-Шушы темплар белэн барса, 2032
нче елга атмосферага 16 млрд. тонна
углекислый газ чыгачак. Әгәр дә
энергия саклаучы техпологияләр
кертелсә, углекислый газ ике тапкыр
кимрәк чыгачак.

Культура – кешенең тормыш
эшчәнлегенең характеристикасы ул.

- 1.Жирдәге тереклекне хөрмәт итү һәм аны кайгырту.
- 2.Экологик бөтенлекне саклау.
- 3.Социаль һәм икътисади гаделлек.
- 4.Демократия, ирексезләмәү, тынычлык.

Россиянең киләчәге нинди соң?

Россия үзенең үсеш юлын
үзгәртәргә тиешме?

Россия үсешененң ике төрле юлын күрсәтергә була:

1.Без бернәрсә дә эшләмибез, проблемалар жыелалар һәм катлауланалар, ә без бернәрсә дә эшләмәвебезне дәвам итәбез.

2.Без проблемаларны чишүнең гамәли юлларын эзлибез һәм аларны табабыз. Ләкин экологик проблемаларны чишү жиңел түгел, аларны ялгыз гына чишәргә мөмкин дә түгел. Аларны бергәләшеп чишәргә кирәк. Һәрберебез экологик проблемаларны чишүгә таба кечкенә генә булса да адым ясарга тиеш.

Без нәрсәләр эшли алабыз соң?

1. Су краннарын ябып йөрөгез.
2. Ватык кран күрсәгез, зурларга мөрәжәгать итегез.
3. Мөмкинлек булганда, хужалык эшчәнлеген өчен яңгыр суын жыегыз.
4. Өйдә һәм мәктәптә тәрәзә рамнарын суык кермәслек итеп ябыштырырга.
5. Тышкы ишекләрдә, алар үзләре ябылсын өчен, пружина булырга тиеш.
6. Әгәр жир астыннан пар яки кайнар су чыга икән, бу гейзер түгел, ә авария. Зурларга хәбәр итәргә кирәк.
7. Бүлмәдәге утны, телевизорны, башка электр приборларын сүндереп йөрөгез.
8. Без әйберләргә азрак кулланган саен, аларның калдыклары да азрак була.